

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Adresseliste

04.12.2025

Vår ref. (bes oppgis ved svar):
2025/399

Protokoll fra møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 11.12.2025

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
Dato og tid:	11. desember 2025, kl. 19:00 – 20:00
Møteform og sted:	Digitalt møte, Teams
Grunnlag for møtegodtgjørelse:	Forberedelse 1 time, møte 1 time
Saksbehandler:	Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier

Deltakere på møtet

Kommune	Medlemmer	Deltakelse	Varamedlemmer	Deltakelse
Alvdal	Gjertrud M. Kjølhaug Bakkeng	X	Lars Ernst Jonsmoen	
Dovre	Knut Nytnun	X	Mette Onsum Berg	
Folldal	Bente Fossum (nestleder)		Runar Trondsgård	X
Lesja	Ellen Syse	X	Eirik Sæther	
Molde	Arne Håkon Sandnes	X	Frøydis Austigard	
Oppdal	Rune Morten Myrhaug	X	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Solveig Blindheim	X	Per Egil Solli-Mork	
Rennebu	Mari Stene-Ry		Arild Stene	
Sunnidal	Olav Søderberg (leder)	X	Astrid Sæter	
Tynset	Einar Kverneggen	X	Ingunn Selboe	
Statsforvalteren	Simon Heier (sekretær)	X		

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder
c/o Statsforvalteren i Trøndelag
Postboks 2600, 7734 Steinkjer
E-post: sftlpost@statsforvalteren.no

Leder: Olav Søderberg, mobiltlf. 90 68 68 13, e-post: olav@sunnidalen.com
Sekretær: Statsforvalteren i Trøndelag, Simon Heier, tlf. 74 16 80 85, e-post simon.heier@statsforvalteren.no

Saksliste

Saksnr.	Tema
63-2025	Godkjenning av innkalling og saksliste
64-2025	Referat- og orienteringssaker
65-2025	Dispensasjon – riving og oppføring av bu (356/1/200), Oppdal kommune
66-2025	Revidering av kommuneplanens arealdel - innspillsrunde, Sunndal kommune
67-2025	Dispensasjon fra forbud mot motorferdsel i utmark, Tynset kommune
68-2025	Dispensasjon – tilbygg til fritidsbolig ved Marsjøen (230/1/20), Folldal kommune
69-2025	U.OFF. Dispensasjon – motorferdsel i utmark - jervbås, Tynset kommune
70-2025	Eventuelt

63-2025 – Godkjenning av innkalling og saksliste

Innkallingen og sakslisten ble sendt ut 03.12.2024.

Saksframlegget ble sendt 04.12.2025.

Erfaringsnotat til sak 64 ble ettersendt 10.12.2025.

Ny sak (sak 69) kom etter utsending av sakframlegget og ble derfor ettersendt 11.12.2025.

Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes.

64-2025 – Referat- og orienteringssaker

Saksopplysninger

Dispensasjon fra kommuneplanens arealdel for tilbygg og evt. nybygg, gbnr. 230/1/35, Folldal kommune

Nemnda ga en uttalelse til saken i sak 55-2025:

«Tilstandsklassifiseringen viser at Knutshø villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel inn i fjellområdene. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder.

Dersom en skal forbedre kvaliteten på villreinstammen bør en gjøre tiltak som gjør at villrein får bedre vilkår i stedet for å gi tillatelse til tiltak som kan ha negativ effekt på villrein. Tiltak som øker bruken av hyttene, bør derfor i utgangspunktet ikke få tillatelse eller eventuelt bli avgrensa mest mulig.

Villreinnemnda fraråder kommunen å gi dispensasjon til de foreslåtte tiltakene.»

Folldal kommune har behandlet saken:

«Formannskapet har i møte 20.11.2025 fattet følgende vedtak 110/25: Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 19-2, gir Folldal kommune ved formannskapet dispensasjon fra hensynssone H-560 i kommuneplanens arealdel for innbygging av inngangspartiet på hytta, gbnr. 230/1/35. Dette på vilkår av at tiltaket ikke vil øke overnattingskapasiteten. Med samme hjemmel avslår formannskapet riving og nybygging av uthuset på eiendommen.»

Orientering fra Statkraft om konsesjonssøknad for Aura kraftverk II

Villreinnemnda (leder og sekretær) deltok på et møte med Statkraft den 14. november der Statkraft orienterte om kommende prosjekt for Aura kraftverk II. Det er en sak nemnda skal ta opp til behandling på nyåret. Planlagt anleggsarbeid i 3-4 år med byggestart i 2029. Det er lages en egen konsekvensutredning for villrein. Påvirkningen på villrein er vurdert til 'noe negativ konsekvens'. De planlegger minst mulig anleggsarbeid i og i umiddelbar nærhet av leveområder under kalvingstiden som er definert som mai-juni. De vurderer gjøre terrengtilpasninger for å bedre forholdene for trekk nedstrøms Osbudammen. Det var uaktuelt for NVE å samkjøre tiltakene på dam Reinsvatn med resten.

Erfaringsnotat fra Dovrefjell nasjonalparkstyre om ferdsel i sårbare fjellområder

«Nei, mener nasjonalparkforvalterne på Dovrefjell. Erfaringene fra Dovrefjell tilsier at dagens verktøykasse ikke er tilstrekkelig for å regulere ferdselen i sårbare områder. Det

som trengs er tydeligere hjemler for å kunne styre ferdselen både i tid og rom, samt nok ressurser til informasjonsarbeid slik at riktig budskap når frem til rett målgruppe. Dette notatet er et innspill til det pågående arbeidet med å vurdere endringer i naturmangfoldloven, slik at tidsavgrensede og varige ferdselsrestriksjoner kan innføres der det er nødvendig – i hele landet.»

Tilskudd til tiltak for villreinvennlig ferdsel av mennesker

Tilskuddsordningen er ny for 2026 og åpner etter planen 15. januar 2026. Tilskuddsordningen skal bidra til tiltak for villreinvennlig ferdsel av mennesker for å redusere forstyrrelser i villreinens leveområder. Ordningen retter seg mot frivillige foreninger, eiere/drivere av private turisthytter og eiere/rettighetshavere til veier. Omsøkte tilskudd skal primært være beskrevet som tiltak i tiltaksplaner etter kvalitetsnorm for villrein. Søknadsfristen er satt til 15. februar 2026.

Forslag til vedtak

Referat- og orienteringssaker tas til orientering.

Vedtak

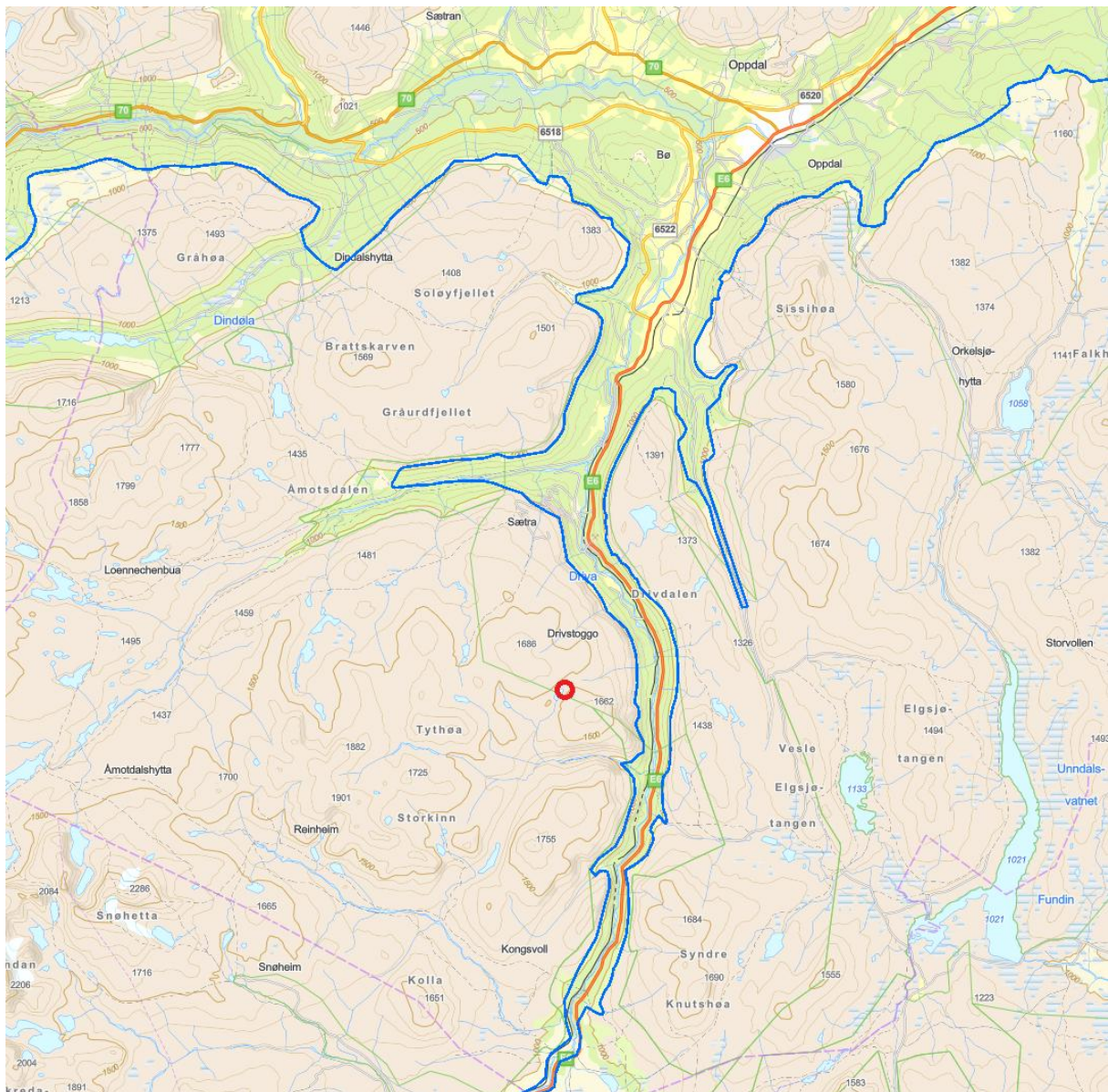
Referat- og orienteringssaker tas til orientering.

65-2025 – Dispensasjon – Oppdal kommune 356/1/200 – Sæterfjellvegen 837 – riving og oppføring av bu

Saksopplysninger

Informasjon fra Oppdal kommune:

Oppdal kommune har mottatt søknad om dispensasjon fra LNF, for riving og oppføring av bu på festet 356/1/200, adresse Sæterfjellvegen 837 (kalt 'Pineggbu'). Eiendommen ligger på Sæterfjellet, rett utenfor Dovrefjell og Sunndalsfjella nasjonalpark.

Fritidsboligens plassering i Sønhetta villreinområde (rød sirkel).

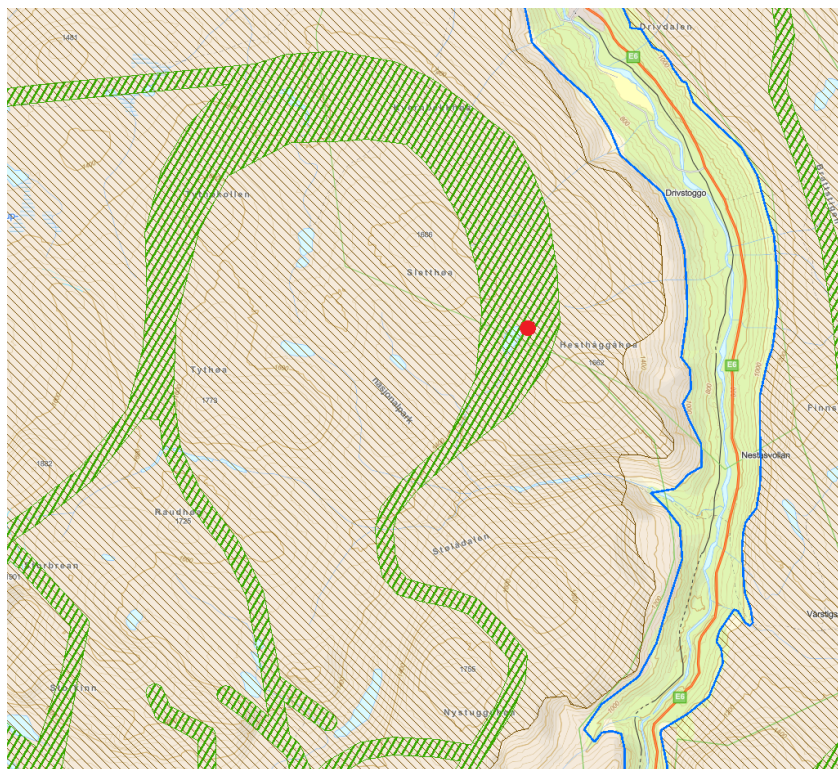
Begrunnelse for søknaden er at dagens bu er i dårlig forfatning. Dagens uthus rives og funksjonene legges inn i omsøkt bu. Hytta skal få et værgrått utseende, og lemmer for å

vil sikkert bli behov for noe supplering, og det kan gjøres ved ordinære snøscooterturer. Vi har et ønske om at vedbua/lageret får stå i byggeperioden, slik at vi har ly til overnatting og for oppbevaring av redskap. Den er bygd i stavlaft, så planen med den etter riving er å frakte tømmeramma og takpapp ned til bygda, mens resten kan brukes som ved der inne.»

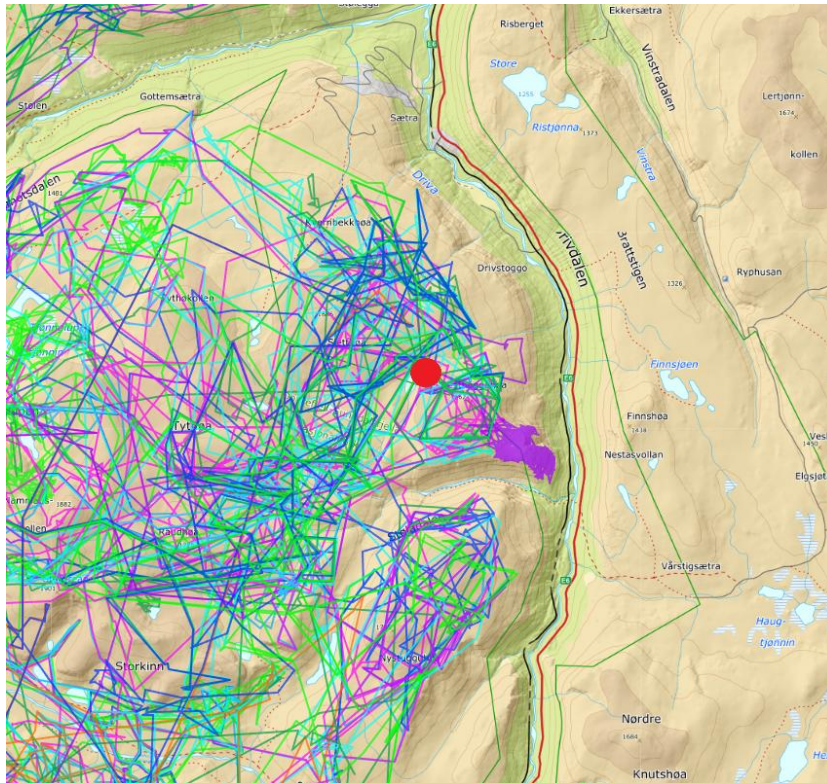

Buene er plasser på bakken og søker har dokumentert at de er i dårlig tilstand.

Villreinens bruk av området

Fritidsboligen og uthusets plassering i Snøhetta villreinområde (rød prikk). Brun skravur viser kalvingsområde og grønn skravur viser trekkområde.

Dyreposisjoner fra 2024-2025 i Snøhetta og der Pinegg-bua er markert med rød prikk.

Vurdering

Tiltaksområdet ligger på 1470 moh., og ligger værutsatt. Til sammen er dagens fritidsbolig og uthus om lag 20 kvm. Tilstanden er så dårlig at totalrestauring er nødvendig. Det er også behov for å gjøre om utformingen av fritidsboligen for å tilfredsstillе dagens brannforskrift og for å tilpasse bygningen til vindforholdene i området. Ny fritidsbolig BRA på 20,3 kvm og et BYA 25,4 kvm, og man får samlet to bygg i ett uten å øke antall sengeplasser. Ny utforming gir ikke en vesentlig økning i bygningsmasse, ei heller en standardheving og vil ikke øke sengeplasser. Dette er i tråd med villreinnemndas tidligere uttalelser i lignende saker og vurderes derfor som positivt.

Det skal settes opp relativt store vinduer i refleksfrie glass. Det skal benyttes lem foran vinduene når fritidsboligen ikke er i bruk på grunn av værforholdene i området. Utrykket blir mer moderne. Sekretariatet har ikke holdepunkter for å si at refleksfritt alternativ vil fungere eller ikke. Det er viktig at disse store vinduene ikke reflekterer lys for det kan være med å gi en unnvikelsesatferd hos villreinen.

Fritidsboligen ligger midt i et kalvingsområde og et mye brukt trekkområde. Det er derfor ikke ønskelig med opparbeiding av plattinger og uteplasser i villreinområdet. Det krever også at tiltakshaver gjør villreinvennlige vurderinger i transport- og byggefase. Bua bygges i elementer og flys inn med helikopter i juli måned. Tiltakshaver er selv bevisst på hvor viktig tiden før 1. juli er for villreinen. Rivingen må forberedes og kjøres ned med skuter. Rent trevirke brukes som ved. Tiltakshaver ønsker å bruke uthuset i

byggeperioden for å ha ly og for oppbevaring av redskap. Planen her å kjøre ned tømmerammen og takpapp ned på vinterstid og bruke resten som ved. Sekretariatet mener at det gjennomføringen som planlagt ivaretar villreininteressene i området, men råder at kommunen likevel setter ned vilkår som sikrer en hensynsfull gjennomføring.

Forslag til vedtak

Ny utforming gir ikke en vesentlig økning i bygningsmasse, ei heller en standardheving og vil ikke øke standardplasser. Dette er i tråd med villreinnemndas tidligere uttalelser i lignende saker og vurderes derfor som positivt. Det er viktig at disse store vinduene ikke reflekterer lys for det kan være med å gi en unnvikelsesatferd hos villreinen.

Fritidsboligen ligger midt i et kalvingsområde og et mye brukt trekkområde. Det er derfor ikke ønskelig med opparbeiding av plattinger og uteplasser i villreinområdet. Det krever også at tiltakshaver gjør villreinvennlige vurderinger i transport- og byggefase. Nemnda fraråder at det gis dispensasjon til utarbeiding av platting og et uteområde.

Villreinnemnda råder kommunen til å sette ned vilkår som sikrer en villreinvennlig ferdsel ved gjennomføringen av arbeidet. Det skal ikke igangsettes transport, riving og bygging i tiden mellom 1. april og 30. juni. Om man oppdager villrein i området ved inn- eller utkjøring så skal man ta hensyn ved å vente, kjøre rundt eller prøve på nytt en annen dag.

Behandling i møte

En god søknad og er i tråd med nemndas tidligere ønsker – synes det er en god anbefaling.

Savner vurdering av alternativ plassering – må hytta ligge i trekkområde? Andre hensyn taler for at hytta skulle vært plassert et annet sted. Ellers enig i grunntanken.

Vil nok bruke sitt punktforste.

Skulle tatt en generell debatt i nemnda på alternativ plassering – fast punkt i fremtidige uttalelser? Hyttene er plassert i sentrale trekkområder fra gammelt av og i dag er det andre hensyn.

Forsøkte å forstå flytting på to andre saker tidligere i år, men endte med at man ikke fant andre gode plasseringer.

Tiden er moden for en diskusjon på alternative plasseringer.

Enig i det med en generell diskusjon, men i dette konkrete tiltaket er forslag til vedtak godt nok.

Hvilke muligheter har vi bør utredes før diskusjonen tas. Stort flertall for at sekretariatet lager en egen sak på dette senere.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Ny utforming gir ikke en vesentlig økning i bygningsmasse, ei heller en standardheving og vil ikke øke standardplasser. Dette er i tråd med villreinnemndas tidligere uttalelser i lignende saker og vurderes derfor som positivt. Det er viktig at disse store vinduene ikke reflekterer lys for det kan være med å gi en unnvikelsesatferd hos villreinen.

Fritidsboligen ligger midt i et kalvingsområde og et mye brukt trekkområde. Det er derfor ikke ønskelig med opparbeiding av plattinger og uteplasser i villreinområdet. Det krever også at tiltakshaver gjør villreinvennlige vurderinger i transport- og byggefase. Nemnda fraråder at det gis dispensasjon til utarbeiding av platting og et uteområde.

Villreinnemnda råder kommunen til å sette ned vilkår som sikrer en villreinvennlig ferdsel ved gjennomføringen av arbeidet. Det skal ikke igangsettes transport, riving og bygging i tiden mellom 1. april og 30. juni. Om man oppdager villrein i området ved inn- eller utkjøring så skal man ta hensyn ved å vente, kjøre rundt eller prøve på nytt en annen dag.

66-2025 – Revidering av kommuneplanens arealdel, innspillrunde - Sunndal kommune

Saksopplysninger

Opplysninger fra kommunen:

I henhold til vedtak i Sunndal formannskap 27.02.2025 ble det varslet oppstart av planarbeidet og høring av planprogram den 04.03.2025. I oppstartsvarselet ble det invitert til å komme med innspill til både planarbeidet og planprogrammet.

Etter oppstart og høring ble planprogrammet behandlet og vedtatt av Sunndal kommunestyre den 17.09.2025.

Kommunen har mottatt en del innspill til planen under oppstart av planarbeidet, og disse blir vurdert i det videre planarbeidet. Siden det er en stund siden oppstart av planarbeidet ble annonsert, vil vi legge til rette for en ny innspillsrunde nå etter at planprogrammet er vedtatt. For at innspillene skal kunne vurderes i det videre planarbeidet er innspillsfristen 01.01.2026. Alle kan komme med innspill til planen. Dette kan f.eks. være forslag til ny arealbruk, endret arealbruk, friluftsområder, turveger, utendørs møteplasser og lignende som du mener bør tas med i kommuneplanens arealdel. Det kan også være innspill til endring av bestemmelsene til planen. Ved innspill om arealbruk så må du beskrive hvor og hvilken arealbruk som foreslås med kartutsnitt.

Vurdering

En arealplan skal ivareta den langsiktige planleggingen. Villreinnemnda ønsker at tiltak skal skje gjennom plan og ikke gjennom dispensasjoner.

Villreinnemnda opplever at det er mange saker om dispensasjoner i villreinområdet. Særlig når det kommer til nybygg og utvidelser/tilbygg på fritidsboliger, samt motorferdsel i utmark. Det er en uheldig praksis at det gis dispensasjoner i LNF-områder til nybygg og utvidelser for å øke standarden på fritidsboligen. Det kan ikke forventes innenfor areal avsatt til LNF-områder og nasjonalt villreinområde. Slike tiltak er forbeholdt arealer som er avsatt til fritidsbebyggelse i plan.

Villreinnemnda ønsker ikke at det skal legges til rette for økt arealbruk og ferdsel i og inn i Snøhetta villreinområde. Det ligger også flere hytteområder i kommunen som ligger innenfor villreinområdet hvor det i kommende år kan bli press på nybygg og utvidelser/tilbygg. Det er uheldig at det gis dispensasjoner til nybygg og utvidelser av fritidsbebyggelse innenfor villreinområdet all den tid det finnes muligheter til å legge fritidsbebyggelse utenfor villreinområdet. Noen av disse områdene er regulert i plan i dag, reguleringsplanene er mer enn gammel (eldre enn 10 år). Ny kunnskap om villreinens tilstand er på plass og med dagens kunnskapsgrunnlag så er rammene i disse planene ikke forsvarlig i dag med hensyn til villrein.

Nemnda ønsker også at kommunen synliggjør i planen hvordan de tenker å avlaste villreinområdet fra denne typen aktiviteter.

Forslag til vedtak

En arealplan skal ivareta den langsiktige planleggingen. Villreinnemnda ønsker at tiltak skal skje gjennom plan og ikke gjennom dispensasjoner.

Villreinnemnda opplever at det er mange saker om dispensasjoner i villreinområdet. Særlig når det kommer til nybygg og utvidelser/tilbygg på fritidsboliger, samt motorferdsel i utmark. Det er en uheldig praksis at det gis dispensasjoner i LNF-områder til nybygg og utvidelser for å øke standarden på fritidsboliger. Det kan ikke forventes innenfor areal avsatt til LNF-områder og nasjonalt villreinområde. Slike tiltak er forbeholdt arealer som er avsatt til fritidsbebyggelse i plan.

Villreinnemnda ønsker ikke at det skal legges til rette for økt arealbruk og ferdsel i og inn i Snøhetta villreinområde. Det ligger også flere hytteområder i kommunen som ligger innenfor villreinområdet hvor det i kommende år kan bli press på nybygg og utvidelser/tilbygg. Det er uheldig at det gis dispensasjoner til nybygg og utvidelser av fritidsbebyggelse innenfor villreinområdet all den tid det finnes muligheter til å legge fritidsbebyggelse utenfor villreinområdet. Noen av disse områdene er regulert i plan i dag, reguleringsplanene er mer enn 10 år gamle. Ny kunnskap om villreinens tilstand er på plass og med dagens kunnskapsgrunnlag så er rammene i disse planene ikke forsvarlig i dag med hensyn til villrein.

Nemnda ønsker også at kommunen synliggjør i planen hvordan de tenker å avlaste villreinområdet fra denne typen aktiviteter.

Behandling i møte

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

En arealplan skal ivareta den langsiktige planleggingen. Villreinnemnda ønsker at tiltak skal skje gjennom plan og ikke gjennom dispensasjoner.

Villreinnemnda opplever at det er mange saker om dispensasjoner i villreinområdet. Særlig når det kommer til nybygg og utvidelser/tilbygg på fritidsboliger, samt motorferdsel i utmark. Det er en uheldig praksis at det gis dispensasjoner i LNF-områder til nybygg og utvidelser for å øke standarden på fritidsboliger. Det kan ikke forventes innenfor areal avsatt til LNF-områder og nasjonalt villreinområde. Slike tiltak er forbeholdt arealer som er avsatt til fritidsbebyggelse i plan.

Villreinnemnda ønsker ikke at det skal legges til rette for økt arealbruk og ferdsel i og inn i Snøhetta villreinområde. Det ligger også flere hytteområder i kommunen som ligger innenfor villreinområdet hvor det i kommende år kan bli press på nybygg og utvidelser/tilbygg. Det er uheldig at det gis dispensasjoner til nybygg og utvidelser av

fritidsbebyggelse innenfor villreinområdet all den tid det finnes muligheter til å legge fritidsbebyggelse utenfor villreinområdet. Noen av disse områdene er regulert i plan i dag, reguleringsplanene er mer enn 10 år gamle. Ny kunnskap om villreinens tilstand er på plass og med dagens kunnskapsgrunnlag så er rammene i disse planene ikke forsvarlig i dag med hensyn til villrein.

Nemnda ønsker også at kommunen synliggjør i planen hvordan de tenker å avlaste villreinområdet fra denne typen aktiviteter.

67-2025 – Dispensasjon fra forbud mot motorferdsel i utmark - Tynset kommune

Saksopplysninger

Fra søknaden:

«Jeg er en pensjonert professor i botanikk som har hatt vegetasjons- og klimahistorie som spesialer. Ett av interessefeltene har vært isavsmeltingen i Dovre-området, inkludert Røddalen i øst. For dette området har det vært sprikende teorier om istykkelse, tid for avsmelting og innvandring av planter. Jeg har gjennom flere artikler (Paus et al. 2006, 2011, 2015, 2019, Paus 2010, 2021) forsøkt å finne ut av dette, men har ikke klart å finne et fullgodt svar som alle kan tro på. Derfor vil jeg gjøre et siste forsøk som prof.emeritus og hobby-forsker ved å hente opp bunnnavsetninger i Storbakktjønna, rett vest for Hektovangen.»

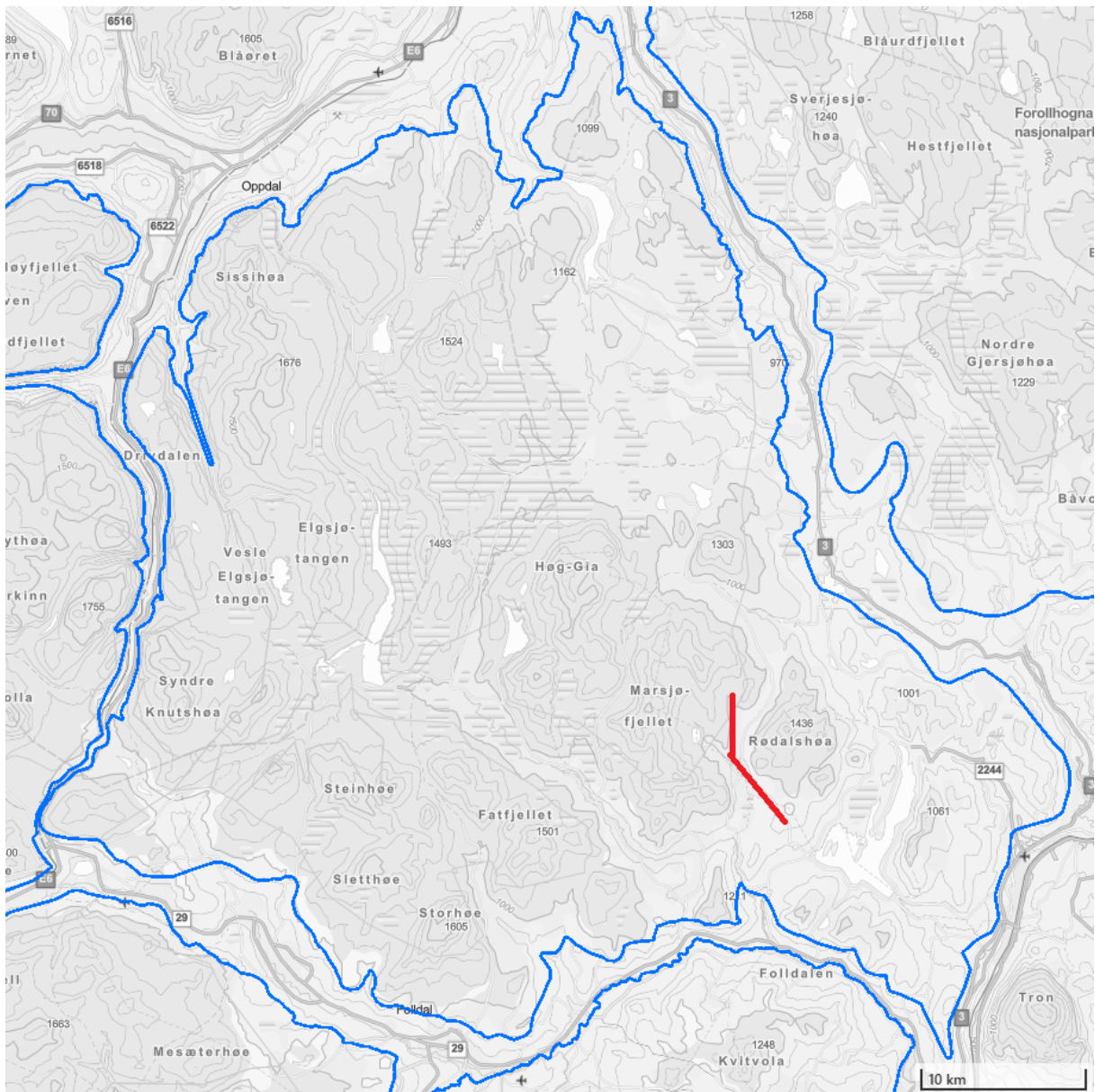
«Ved boringen fra isen slås et 6m langt 110 mm drenrør ned i avsetningene ved bruk av 20-30 kg tunge lodd. Det hånd-drevne utstyret som brukes under boringen er mao tungt, derfor trengs det scootertransport. Legger ved planlagt transportrute fra parkeringsplassen ved Storstrømsetra, langs Gardviksåsveien og Røddalsveien, over Borrmynran og til tjønna. Selve boringen tar en dag, med transport inn om morgenen, tilbake om kvelden.»

«Vi trenger 2-3 scootere avhengig om vi blir 4 eller 5 personer til arbeidet. Arbeidet vil ikke sette noe avtrykk i naturen. Alt arbeid foregår fra isen.»

«Det er bestemt dato for ekspedisjonen: lørdag 21. mars 2026. Men vi må ta værforbehold og håper det er i orden at turen kan foretas en annen dag i mars om været er i ulage.»

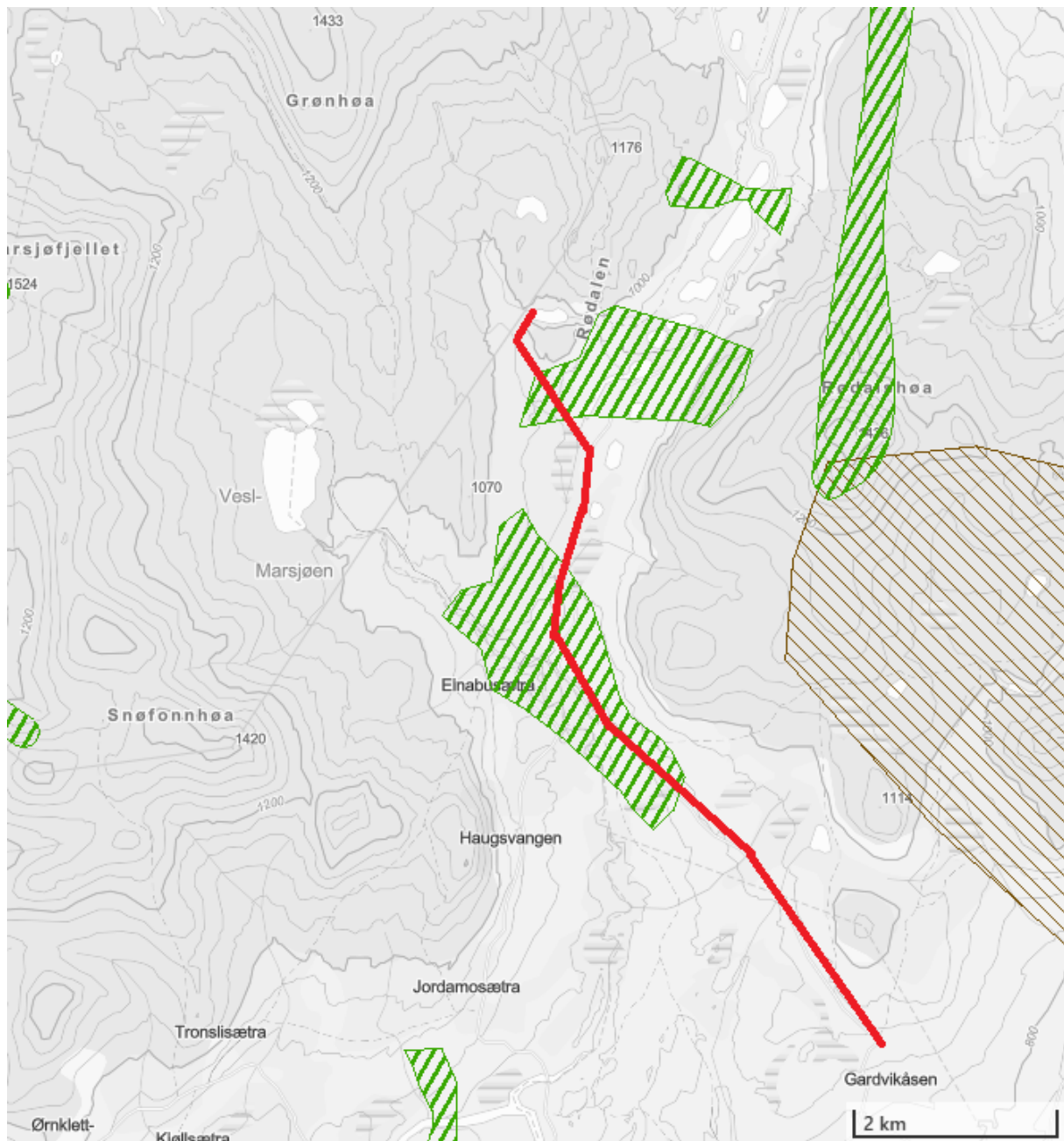
Oppgitt skutertrase fra søknaden

Knutshø villreinområde i blått omriss og planlagt kjørerute i rød.

Villreinens bruk av området

Området det planlegges kjøring i ligger går gjennom et vinterbeiteområde, og flere trekkområder. Rødalen er en del av fokusområde KN13 og har utfordringer med arealunnvikelse på vinterstid. Stor utfart og skiturer hindrer trekk og beiting. Arealunnvikelsen på vinterstid er vurdert til å være mellom 50-90 %.

Kart som viser planlagt kjøretrase i rødt og trekkområder i grønn skravur og kalvings- og oppvekstområde i brun skravur.

Vurdering

Etter motorferdsloven så kan motorkjøretøy på vinterføre etter § 3, bokstav f nyttes til; «nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser, herunder dyretellinger og liknende registreringer, **etter oppdrag fra forskningsinstitusjon**». Det fremgår av søknaden at dette ikke er i formell vitenskapelig sammenheng og ikke etter oppdrag fra en forskningsinstitusjon.

Vi forstår derfor at det omsøkes etter forskriftens § 6. Det fremgår av denne bestemmelsen at det er en snever unntaksbestemmelse. Det må derfor være et særlig

behov og det må vurderes mot et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Tiltaket må derfor vurderes om kjøringen er nødvendig og om behovet ikke kan dekkes på andre måter. Utstyret er tungt og kan ikke fraktes uten skuter. Tiltaket er kortvarig og skjer selve arbeidet skjer kun på isen.

Skuterkjøring i seg selv kan påvirke dyrelivet og kommunen må vurdere om det finnes realistiske alternativer. Det sekretariatet er bekymret for er presedensvirkningen av å tillate slik kjøring med § 6. Åpnes det for kjøring for folk med en spesiell interesse i et område eller i en viss tid, så kan flere grupper falle innunder denne vurderingen. Herunder søker som ønsker å se på isavsmelting, men også for personer med interesse for fugletitting, botanikk, geologi, fiske osv. Det har ikke vært lovgivers intensjon å ivareta slike behov i § 6.

Forslag til vedtak

Villreinnemnda fraråder at det gis dispensasjon etter *Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc.* § 6. Det fremgår av denne bestemmelsen at det er en snever unntaksbestemmelse. Det må derfor være et særlig behov og det må vurderes mot et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Skuterkjøring i seg selv kan påvirke dyrelivet og kommunen må vurdere om det finnes realistiske alternativer.

Villreinnemnda er bekymret for presedensvirkningen av å tillate slik kjøring etter *Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc.* § 6. Åpnes det for kjøring for folk med en spesiell interesse i et område eller i en viss tid, så kan flere grupper falle innunder denne vurderingen. Herunder søker som ønsker å se på isavsmelting, men også for personer med interesse for fugletitting, botanikk, geologi, fiske osv. Det har ikke vært lovgivers intensjon å ivareta slike behov i § 6.

Behandling i møte

Støtter forslaget – en privatperson som gjør dette av egeninteresse og på egen tid.

Støtter forslaget og siste taler.

En fritidssyssel kan dette omtales som.

Forslag til vedtak – enstemmig.

Vedtak

Villreinnemnda fraråder at det gis dispensasjon etter *Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc.* § 6. Det fremgår av denne bestemmelsen at det er en snever unntaksbestemmelse. Det må derfor være et særlig behov og det må vurderes mot et mål om å redusere motorferdselen til et minimum. Skuterkjøring i seg selv kan påvirke dyrelivet og kommunen må vurdere om det finnes realistiske alternativer.

Villreinnemnda er bekymret for presedensvirkningen av å tillate slik kjøring etter *Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc. § 6*. Åpnes det for kjøring for folk med en spesiell interesse i et område eller i en viss tid, så kan flere grupper falle innunder denne vurderingen. Herunder søker som ønsker å se på isavsmelting, men også for personer med interesse for fugletitting, botanikk, geologi, fiske osv. Det har ikke vært lovgivers intensjon å ivareta slike behov i § 6.

68-2025 – Dispensasjon – tilbygg til fritidsbolig ved Marsjøen (230/1/20) - Folldal kommune

Saksopplysninger

Dette er en sak som nemnda behandlet i sak 55-2025 og ga følgende uttalelse til:

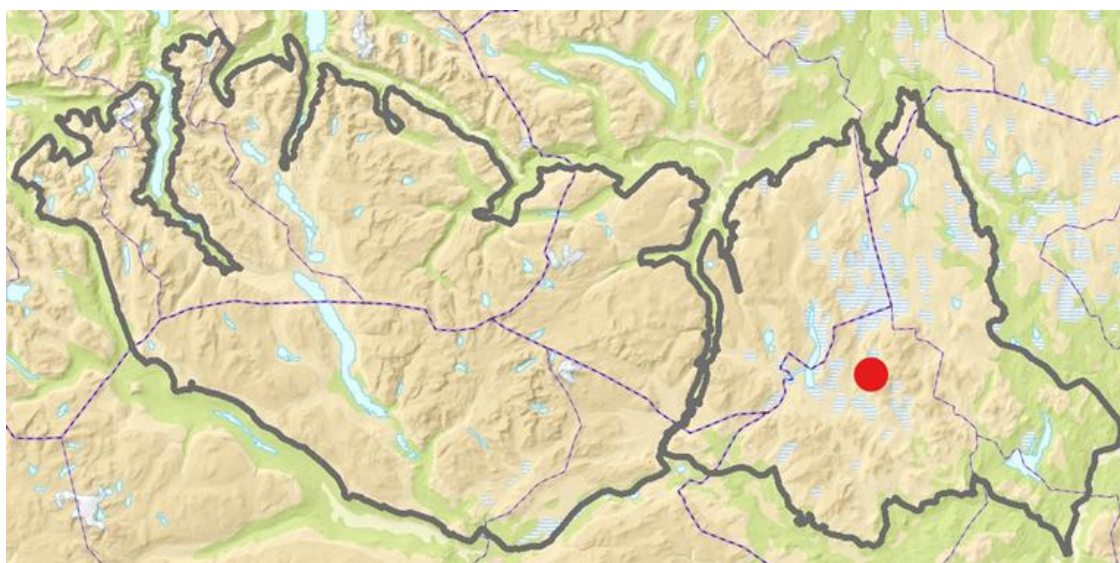
«Tilstandsklassifiseringen viser at Knutshø villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel inn i fjellområdene.

Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder.

Dersom en skal forbedre kvaliteten på villreinstammen bør en gjøre tiltak som gjør at villrein får bedre vilkår i stedet for å gi tillatelse til tiltak som kan ha negativ effekt på villrein. Tiltak som øker bruken av hyttene, bør derfor i utgangspunktet ikke få tillatelse eller eventuelt bli avgrensa mest mulig.

Villreinemnda fraråder kommunen å gi dispensasjon til de foreslåtte tiltakene.»

Formannskapet behandlet søknad om tilbygg til fritidsbolig i møte 20.11.2025, og besluttet å utsette saken til villreinemnda har gitt en ny uttalelse. Grunnen til det er en henvendelse fra tiltakshaver før møtet, der de endret søknaden slik at tilbygget blir noe mindre. Bakgrunnen for det er at de likevel ikke vil ha en soveplass i tilbygget, etter å ha lest uttalelsen fra villreinemnda og innstillingen fra kommunens administrasjon.

Tiltakets plassering i Knutshø villreinområde

I den første søknaden skulle tilbygget skal være inngangsparti og et ekstra soverom. Hytta har et bruksareal på 40 m², og påbygget ble på ca. 12 m². I tillegg til disse to

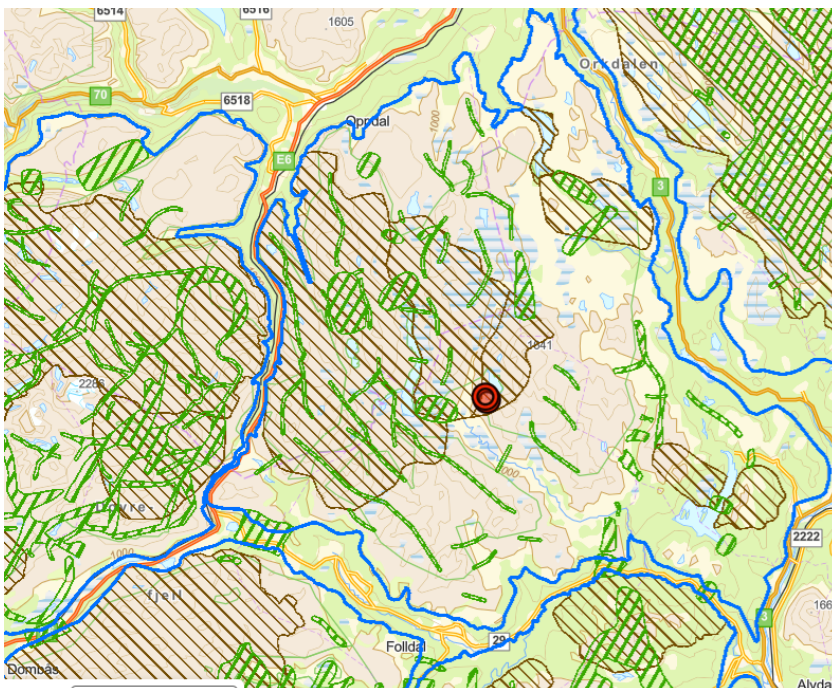
bygningene har festeeiendommen et naust nærmere Marsjøen. Både uthus og naust er oppgitt å være 12 m² store. Søkerne sendte en epost til kommunen etter at de hadde lest villreinutvalgets kommentarer og innstillingen i saken. De skriver følgende:

"Vårt behov for endringer på denne hytta handler primært om å få til et inngangsparti hvor vi kan sette støvler og henge opp bløte klær + litt oppbevaring av div gjenstander. Soverommet ble tatt med i planene under mottoet: Når vi først skal bygge så er det sikkert lurt å ta med dette også! Vi ønsker at formannskapet vurderer å gi tillatelse til utbyggingen under vilkår om at vi ikke bygger eget soverom og at vi reduserer påbygget med 1 meter mot nord i forhold til opprinnelig søknad. Det blir da et påbygg med 1 rom på 3,5 m x 2,5 m. Tilbygget vil da bli 8,75 m² i stedet for 12,25 m².»

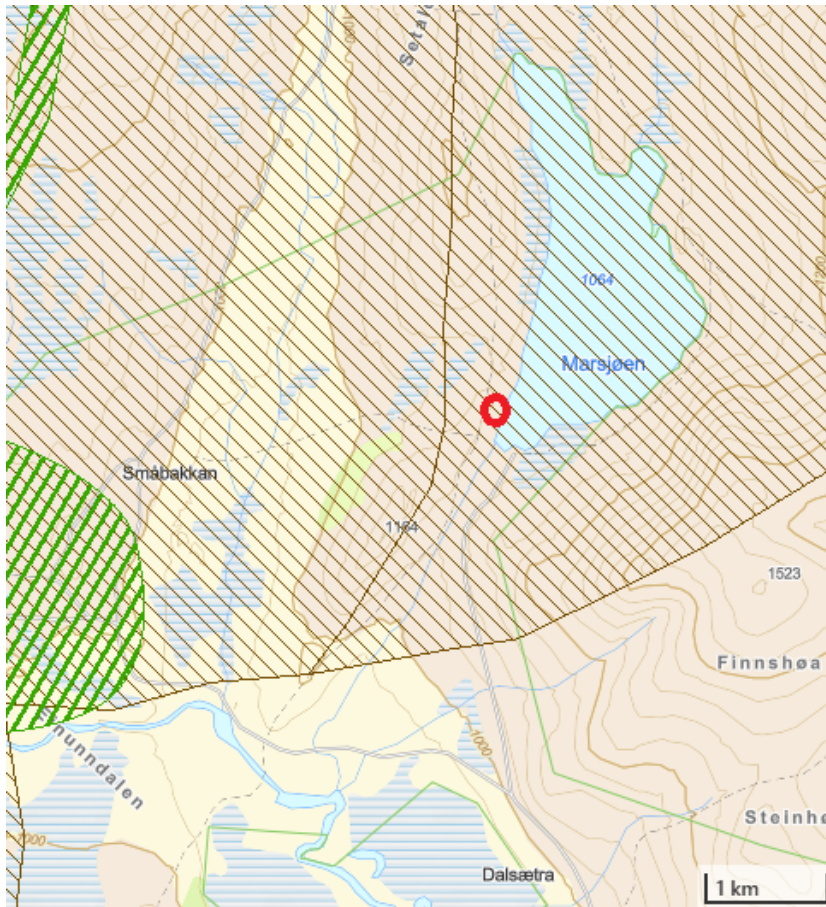
Villreinsens bruk av området

Hentet fra sak 55-2025:

Tiltaket er søkt gjennomført i en del av Knutshø villreinområde som er kartlagt både som barmarksbeite og som vinterbeite. Det ligger innenfor et kalvings- og oppvekstområde som blir brukt sporadisk. Det er flere trekkpassasjer rundt Marsjøen. En stor pasasje ligger mellom Fundin og Marsjøen. Området brukes og som vår- og forsommerbeite for bukk (ref: www.naturbase.no). Området rundt Marsjøen, inkludert de to aktuelle hyttene, ligger innenfor fokusområde Setaldalen. Utfordringen i dette området er arealunnvikelse, med følgende kommentar henta fra kunnskapsgrunnet til delnorm 3 i Knuthø: *Aktuelt beiteområde, ferdsel kan skape hindringer i barmarksperioden. Kjent bruk til kalving. Mulighet for ferdsel tidlig på året. Raskt bart.*

Kartet viser tiltakets plassering i Knutshø villreinområde. Det ligger innenfor kalvingsområde (brun skravur) og i nærheten av registrerte trekkområder (grønn skravur). Kartet er hentet fra naturbase.no

Kartet viser tiltakets plassering i Knutshø villreinområde. Det ligger innenfor kalvingsområde (brun skravur) og i nærheten av registrerte trekkområder (grønn skravur). Kartet er hentet fra naturbase.no

Norge er i dag det eneste landet i Europa som har rester av den opprinnelige ville fjellreinen, og har derfor et spesielt ansvar for å ta vare på og forvalte villreinen slik at også fremtidige generasjoner kan oppleve levedyktig bestand av villrein. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av Europeisk villreinregion. Villrein er oppført som truet art på den globale rødlisten og som nært truet på den nasjonale rødlisten. Villreinen i Knutshø er svært sky. Her reagerer reinen tidlig på menneskelige forstyrrelser og har lang fluktavstand. Villreinen lever i et ekstremt miljø og det skal lite til før villreinen blir forstyrret slik at det går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Den samlede negative belastningen fra menneskelige forstyrrelser på villrein i Knutshø villreinområde vurderes som stor. Den påvirker allerede i dag reinens muligheter til å utnytte beitene, og dette bidrar til lave kondisjonsparametere. Knutshø villreinområde er vurdert til å ha dårlig kvalitet etter kvalitetsnormen og har derfor ikke godkjent tilstand.

Vurdering

Søker har endret sin søknad etter å ha lest uttalelsene til villreininteressene. Søker ønsker fortsatt et tilbygg, men ikke lenger et ekstra rom for soverom. Tilbygget vil være 8,75 m², og medfører en reduksjon på 3,5 m². Tilbygget skal være et inngangsparti med oppbevaring. En sentral del i nemndas uttalelse var ønsket om økt overnattingskapasitet og nemnda frarådet dette. Nå er saken sendt på nytt, med endrede forutsetninger og alle sider av saken skal vurderes på nytt.

Tilstandsklassifiseringen viser at Knutshø villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel inn i fjellområdene. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder.

Tilbygget reduseres, og soverommet utgår. Tiltaket slik det er omsøkt er i praksis en standardheving. Selv om det ikke er stor utvidelse isolert sett vil den samla belastningen av slike utvidelser være av negativ betydning for villreinen. Det er i samme område flere mindre og lignende hytter og en dispensasjon kan føre til en presedens ved at andre hytteeiere også ønsker utvidelse av hyttene sine. Ellers i villreinområdet finnes det også mange hytter som hvor slike behov kan melde seg.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. De aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og slik det i dette tilfellet vil være, en standardheving i fritidsboligen. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Nemnda har i lignende saker frarådet utvidelser/tilbygg.

Forslag til vedtak

Tilstandsklassifiseringen viser at Knutshø villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel inn i fjellområdene. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder.

Tilbygget reduseres, og soverommet utgår. Tiltaket slik det er omsøkt er i praksis en standardheving. Selv om det ikke er stor utvidelse isolert sett vil den samla belastningen av slike utvidelser være av negativ betydning for villreinen. Det er i samme område flere mindre og lignende hytter og en dispensasjon kan føre til en presedens ved at andre

hytteeiere også ønsker utvidelse av hyttene sine. Ellers i villreinområdet finnes det også mange hytter som hvor slike behov kan melde seg.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. De aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og slik det i dette tilfellet vil være, en standardheving i fritidsboligen. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Nemnda har i lignende saker frarådet utvidelser/tilbygg.

Behandling i møte

Vi må ikke havne i en kvadratmeter-diskusjon, og vi må holde i prinsippet vi har om å gå imot standardheving.

Endre siste setning i forslaget – Nemnda fraråder at det gis dispensasjon i denne saken.

Forslag til vedtak med endring i siste setning – enstemmig.

Vedtak

Tilstandsklassifiseringen viser at Knutshø villreinområde har uønsket dårlig kvalitet. Den menneskelige ferdselen forstyrrer villreinen. Tilbygg og utvidelser av fritidsboliger kan tilrettelegge for økt overnattingskapasitet med påfølgende økt ferdsel inn i fjellområdene. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder.

Tilbygget reduseres, og soverommet utgår. Tiltaket slik det er omsøkt er i praksis en standardheving. Selv om det ikke er stor utvidelse isolert sett vil den samla belastningen av slike utvidelser være av negativ betydning for villreinen. Det er i samme område flere mindre og lignende hytter og en dispensasjon kan føre til en presedens ved at andre hytteeiere også ønsker utvidelse av hyttene sine. Ellers i villreinområdet finnes det også mange hytter som hvor slike behov kan melde seg.

Det vurderes som viktig å legge vekt på det økende presset som villreinen i Knutshø står ovenfor, gjennom blant annet nedbygging og fragmentering av leveområder og økt ferdsel. De aktuelle tiltaket er lite i seg selv, men det er nødvendig å se på den samlede effekten av mange små inngrep. Med bakgrunn i dette vurderes det som nødvendig å ha en restriktiv holdning til utvidelser av bygninger i området, og slik det i dette tilfellet vil være, en standardheving i fritidsboligen. Standardheving på hytter gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. Nemnda fraråder at det gis dispensasjon i denne saken.

69-2025 – Dispensasjon – motorferdsel i utmark, Tynset kommune

U.off: offl. § 13, jf. fvl. § 13

Saken er unntatt offentlighet grunnet beskrivelse og omtale av plasseringen til en jervebås.

70-2025 – Eventuelt

Blir et nytt nemndsmøte i januar. Da skal Aura kraftverk II behandles. I tillegg kan det hende at rehabilitering av Fundindammen må behandles samtidig. To store saker. Statkraft planlegger en befaring for Aura kraftverk II til sommeren for alle som har kommet med innspill. Nemnda må ta stilling til om de skal delta og eventuelt med hvor mange.